

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความไม่เป็นธรรมในสัญญาสำเร็จรูปของสถาบันการเงิน
ในการคิดดอกเบี้ยทบต้น

ชื่อผู้เขียน : นายประวิติ นาคนิยม

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์นคร เศรษฐ์ภูริวัจน์ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. พนิต ธีรภาพวงศ์

สถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็นประเภทที่เป็นธนาคารและที่ไม่ใช่ธนาคาร จะมีการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าของสถาบันการเงินซึ่งการปล่อยสินเชื่อดังกล่าวจะมีการเรียกค่าตอบแทนจากลูกค้าคือดอกเบี้ย (Interest) ค่าตอบแทนที่เป็นดอกเบี้ยนี้จะมีการคิดดอกเบี้ยทบต้น โดยหลักแล้วจะคิดดอกเบี้ยทบต้นไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าข่ายที่กฎหมายยกเว้นไว้ ซึ่งมี 2 กรณีที่กฎหมายยอมให้คิดดอกเบี้ยทบต้นได้ คือ ถ้าดอกเบี้ยนั้นค้างชำระมาไม่น้อยกว่า หนึ่ง ปี และมีข้อตกลงให้คิดดอกเบี้ยทบต้น อีกประการหนึ่งก็คือเมื่อมีประเพณีการค้าขายที่คำนวณดอกเบี้ยทบต้นในบัญชีเดินสะพัด หรือในการค้าขายอย่างอื่นทำนองเช่นว่านี้ สัญญาที่กฎหมายให้คิดดอกเบี้ยทบต้นได้ คือ สัญญาบัญชีเดินสะพัด, สัญญาเบิกเงินเกินบัญชี และสัญญากู้ยืมเงิน โดยทำเป็นสัญญาสำเร็จรูประหว่างสถาบันการเงินกับลูกค้า สัญญาดังกล่าวมีข้อตกลงในการคิดดอกเบี้ยทบต้นที่ไม่เป็นธรรมแก่ลูกค้าของสถาบันการเงินดังต่อไปนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาการคิดดอกเบี้ยทบต้นสถาบันการเงินได้กำหนดข้อตกลงการคิดดอกเบี้ยทบต้นในสัญญาที่มีผลให้สามารถคิดดอกเบี้ยทบต้นได้เป็นเวลานาน เป็นการเอาเปรียบลูกค้า
2. ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องอัตราดอกเบี้ยผิดสัญญา สถาบันการเงินสามารถกำหนด

ประกาศกระทรวงการคลังเรื่องการกำหนดสถาบันการเงินและอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืม และตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเรื่องการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดสัญญา สถาบันการเงินจะกำหนดมีผลต่างจากอัตราดอกเบี้ยปกติมาก มีผลให้ผู้กู้ยืมได้รับผิดเพิ่มขึ้นในดอกเบี้ยนั้นไม่รู้เท่า รับผิดชอบทั้งดอกเบี้ยที่คิดในอัตราดอกเบี้ยผิดสัญญาและดอกเบี้ยทบต้นที่คิดในอัตราผิดสัญญา เป็นการเอาเปรียบลูกค้า

การคุ้มครองลูกค้าของสถาบันการเงินอันเกิดจากข้อสัญญาในประเด็นปัญหาดังกล่าว ปัจจุบันได้มีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2541 ให้ความคุ้มครอง แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองแก่ลูกค้าได้เพียงพอ

วิทยานิพนธ์นี้ได้เสนอว่า ข้อตกลงในการคิดดอกเบี้ยทบต้นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องระยะเวลาการคิดดอกเบี้ยทบต้นในสัญญา ถ้ากำหนดให้สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่ถูควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 อาจจะสามารถแก้ไขให้เกิดความเป็นธรรมในความรับผิดชอบแก่ลูกค้าของสถาบันการเงินได้ ซึ่งการควบคุมสัญญานี้จะมีการกำหนดเงื่อนไขข้อสัญญาเพื่อให้สถาบันการเงินนำไปกำหนดในสัญญา เป็นการป้องกันปัญหา ส่วนข้อตกลงในประเด็นอื่นเกี่ยวกับดอกเบี้ยผิดสัญญา ถ้าให้กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยควบคุมกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยผิดสัญญา แล้วประกาศให้สถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 และพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ก็น่าจะเป็นธรรมแก่ลูกค้า

Thesis Title : Unfair Treatment of Loan Agreements between the
Private Sector and Financial Institutions: A Case
Study of Compound Interest

Student's Name : Mr. Prawat Nakniyom

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Nakorn Setpuriwat	Chairperson
2. Dr. Panit Dhirapharbwongse	

The Financial Institutions are not only Banks but also other forms of Business Entities. They are charging credit their Customer's with that charging credit to be yielded from Customers was Interest. In this regard, the amount of interest will include the calculation of compound interest. In principle compound interest is prohibited except it comes in the case where there are exceptions. There are two cases where the Civil and Commercial Code allows compound interest. The first one is where the interest has been due for not less than one year and there is an agreement allowing compound interest. The second one is that where there is a trade practice allowing the calculation of compound interest in current account or in other similar form of trade. The law of contract to calculate compound interest are current account of contract, overdraft of contract and loan of contract. By make in adhesion

contracts between Financial Institutions and Customers, the author concerns that such contracts including the calculation of compound interest seems unfair for Customers of Financial Institutions as follows.

1. An issue concerning about the calculation of compound interest time. The Financial Institutions to take agreement the calculation of compound interest in the Contracts that reasonable can calculate compound interest in the long period it is taking advantage of the Customers.

2. An issue concerning about the default interest rate. The Financial Institutions can set the interest rate theirself that is normal interest rate or default interest rate on the notice of the Ministry of Finance about setting the Financial Institutions and Interest rate that they are calculate from Customers and the notice of the National Bank of Thailand about setting the Commercial Banks carry on about the Interest and Discount. In setting default of interest rate, the Financial Institutions would normally be set much different than the normal interest rate. The reason of the Customers will be liabled in the interest that is may be rapeatly accumulated. The liability is able to calculate the default interest rate and the compound interest to calculate of the default rate it is taking advantage of the Customers.

The protection customers of Financial Institutions are agreement in that issue problem. In the present time have the Civil and Commercial Code, the Unfairable Contract Act 2540 B. E. and the Customer Protection Act 2522 B. E. (2 nd. Edition) that was improved and refilled 2541 B. E. to protection. But the law that not can good protection of customers.

This thesis suggests main issues as follow; The agreement of the calculation of compound interest an issue concerning about the calculation of compound interest time in contract. If set such contracts to be under control of the Customer Protection Act 2522 B. E. It would be capable of correcting a fair in the liability of Customers of the Financial Institutions. So the control of contracts would be setting as conditions of contract adopted by the Financial Institutions, and the agreement an issue about default interest rate. If control by the Ministry of Finance and the National Bank of Thailand set to ceiling default interest rate notice the Financial Institutions and the Commercial Banks carry about that interest, on the Interest Loan of the Financial Institution Act 2523 B. E. and the Commercial Bank Act 2505 B. E.